

Διὰ μείζονα οικονομικὴν εὐημερίαν

ΑΝΑΓΚΑΙΑ Η «ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΙΣ», ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΕΙΣ ΜΙΑΝ ΠΛΕΟΝ ΣΥΜΠΑΓΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΝ ΕΝΟΤΗΤΑ

Ἀπὸ τὴν περιορισμένην Οἰκοτεχνίαν εἰς τὴν σημερινὴν εὐρυτάτην «διακρατικὴν» Οἰκονομίαν. — Αἱ σύγχρονοι διεθνεῖς σχέσεις καὶ τάσεις ἐπιβάλλουν τὴν «ένσωμάτωσιν» καὶ τὴν ἄρσιν τῆς οἰκονομικῆς ἀπομονώσεως τῶν λαῶν. — Αἱ παρουσιαζόμεναι δυσχέρειαι διὰ τὴν ἐπίτευξίν της.

Ἡ δημιουργία κοινῆς «δυτικοευρωπαϊκῆς ἀγορᾶς»

ΛΩΖΑΝΝΗ, Ἰανουάριος (τοῦ Ἀνταποκριτοῦ μας).—Ἡ ἱστορία τῆς οἰκονομίας τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ—μέχρις ὧρισμένου τοῦλάχιστον σημείου—ὡς ἐξελισσομένη πρὸς τὴν οἰκονομικὴν ένσωμάτωσιν τῶν λαῶν τούτων εἰς ἐνιαῖον σύνολον. Ἡ ἐξέλιξις αὕτη ἀποτελεῖ φυσικὴν οὕτως εἰπεῖν συνέχισιν τῆς πορείας τῆς οἰκονομίας, ἡ ὁποία ἀρχίζει ἀπὸ μικροτέρας ὁμάδας καὶ προχωρεῖ εἰς μεγαλύτερα σύνολα. Ἡ ἱστορία μᾶς διδάσκει ὅτι κατ' ἀρχὰς εἴχομεν τὴν οἰκονομίαν τὴν περιοριζομένην εἰς τὰ πλαίσια τοῦ οἴκου. Ἡ οἰκογένεια παρήγγε τὰ ἀπαιτούμενα δι' αὐτὴν ἀγαθὰ. Κατόπιν ἐπροχώρησεν εἰς μεγαλύτερον σύνολον καὶ ἔχομεν τὴν οἰκονομίαν τὴν κινουμένην εἰς τὰ πλαίσια μιᾶς πόλεως. Βραδύτερον, ὅταν ἐδημιουργήθησαν τὰ ἐθνικὰ κράτη, τὰ πλαίσια τῆς ἡρῶνθησαν καὶ ὁμιλοῦμεν περὶ ἐθνικῆς οἰκονομίας. Ἡδὴ προχωροῦμεν πρὸς οἰκονομίαν ὑπερβαίνουσαν τὰ ὅρια ταῦτα καὶ λαμβάνουσιν μορφήν διεθνούς ἢ «διακρατικῆς» οἰκονομίας. Τοῦτο εἶναι ἀνάγκη ἀπορρέουσα ἀφ' ἐνὸς ἐκ τῶν προόδων τῆς τεχνικῆς, ἡ ὁποία ὑπερακοντίζει τὰ ὅρια τῶν διαφόρων κρατῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκ τῆς ὁλοκλήρου ἐντεινονμένης ἐπικοινωνίας μεταξὺ τῶν διαφόρων κρατῶν, διὰ τῆς ἐξελίξεως τῶν διεθνῶν σχέσεων.

Τὸ πρόβλημα τοῦτο τῆς ἐπεκτάσεως τῶν οἰκονομικῶν σχέσεων ἔχει πλέον γίνῃ συνείδησις μεταξὺ τῶν ἀρμόδιων κύκλων τῶν διαφόρων χωρῶν καὶ οὕτω ἀπὸ ἀρκετοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἐτέθη ἐπὶ τάπητος τὸ πρόβλημα τῆς ένσωματώσεως τῶν κρατῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης εἰς μίαν οἰκονομικὴν σύνολον. Πολλὰ προσπαθεῖται ἐγένοντο μέχρι τοῦδε πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτήν. Ὁργανισμοὶ ἰδρύθησαν, κινήσεις ἀξιόλογοι ἐσμεμειώθησαν καὶ διαρκῶς ἡ ὁδὸς ἡ ὁδηγοῦσα πρὸς τὸν ἀντικειμενικὸν τοῦτον σκοπὸν εὐρύνεται περισσύτερον.

Κατὰ τὴν πρὸ τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου περίοδον, τὰ σύνορα ὁλων τῶν κρατῶν ἦσαν ἀνοικτά, ἐξασφαλίζοντα τὴν ἐλευθερίαν κυκλοφορίας τῶν ἀγαθῶν, τῶν κεφαλαίων καὶ τῶν ἐργατικῶν χειρῶν. Ὁ αὐτοματισμὸς τοῦ συστήματος τῆς χρυσῆς βάσεως ἀπέτειλε μέθοδον θεραπείας τῆς ἐλλείψεως ἰσοζυγίου πληρωμῶν μεταξὺ τῶν διαφόρων χωρῶν. Ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτάς ἦτο περιττὴ ἡ ἄσκησις ἐντόνου νομισματικῆς πολιτικῆς ὑπὸ τῶν κεντρικῶν Τραπεζῶν.

Ὅσοι ἤλπισαν ὅτι, μετὰ τὸ τέλος τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου, θὰ ἐπανηρχοῦμεθα εἰς τὸ παλαιότερον καθεστῶς τῆς οἰκονομικῆς ἐλευθερίας, ἡπατήθησαν οὐκ ἐλάττω. Ἐδημιουργήθη τελείως ἀντίθετος κατάστασις, ἡ ὁποία ἐπεδειώθη μετὰ τὸν δεῦτερον παγκόσμιον πόλεμον. Ἡ ὅλη ἐξέλιξις τῶν πραγμάτων κατέστησε δυσχερεστάτην τὴν οἰκονομικὴν ἰσορροπίαν εἰς παγκόσμιον κλίμακα, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ὅπως ἀντίθετον πρὸς τὰς ἐπιδιώξεις ἐκείνων πρὸς ἐπεθύμουν τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἐλευθερίας τῶν οἰκονομικῶν σχέσεων ἐπὶ διεθνούς ἐπιπέδου. Αἱ διάφοροι χώραι προσεπάθησαν νὰ ἐπιτύχουν πλήρη ἀπόδοσιν τῆς οἰκονομίας των, ἐντὸς τῶν ἐθνικῶν των πλαισίων καὶ νὰ προστατευθῶν, ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ δυνατοῦ, ἀπὸ ξένων ἐπιρροῶν, ἐγείροντα προστατευτικὰ τεῖχη, τὰ ὁποία τὰς ἀπεμόνωναν ἀπὸ τὰ ἄλλα κράτη. Τὰ προστατευτικὰ αὐτὰ μέτρα ἐξικονοῦντο ἀπὸ τῆς νομισματικῆς μέτρῃ τῆς ἐμπορικῆς πολιτικῆς, ὅφ' ὅλας τὰς δυνατάς μορφάς. Χαρακτηριστικὸν τῆς ἀπομονώσεως τῶν διαφόρων εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, εἶναι ὅτι, ἐνθ' ἀπὸ τοῦ 1913 μέχρι τοῦ 1951

ἡ παραγωγὴ ἐν Εὐρώπῃ ἡδύθη κατὰ 70 %, αἱ ἐνδοευρωπαϊκαὶ ἀνταλλαγαὶ ἡδύθησαν μόνον κατὰ 2 %. Οἱ δύο αὗτοι ἀριθμοὶ καὶ μόνον εἶναι ἀρκετοὶ νὰ καταδείξουν αὐτὴν τὴν κατάντησιν τῆς οἰκονομίας καὶ τὰ τεῖχη τὰ ὁποία ὑψώθησαν μεταξὺ τῶν διαφόρων χωρῶν.

Εἶναι, λοιπόν, πλέον ἡ φανερά ἡ ἀνάγκη τῆς ένσωματώσεως τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν εἰς μίαν οἰκονομικὴν ἐνότητα. Αἱ σύγχρονοι διεθνεῖς σχέσεις καὶ αἱ τάσεις τῆς οἰκονομίας ἐπιβάλλουν καὶ δὴ κατὰ τρόπον ἐπείγοντα τὴν ἐπίσπευσιν τῆς κινήσεως ταύτης.

Διὰ τῆς λείψεως «ένσωματώσεως» ἐννοοῦμεν τὴν λήψιν ὁλων ἐκείνων τῶν μέτρων, τὰ ὁποία σκοπὸν ἔχουν νὰ ἐξαγάγουν τὰς εὐρωπαϊκὰς χώρας ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴν των ἀπομόνωσιν καὶ νὰ κρηνίσουν τὰ τεῖχη ἐκείνα τὰ ὁποία προκαλοῦν τὴν σημερινὴν ἀσφυξίαν.

Οἱ ὁπαδοὶ τῆς ένσωματώσεως ἐπιθυμοῦν τὴν δημιουργίαν ἐνὸς ἐνιαίου οἰκονομικοῦ εὐρωπαϊκοῦ συνόλου καὶ μιᾶς κοινῆς εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς δυναμένης νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν οἰκονομικὴν σταθερότητα τῶν διαφόρων χωρῶν καὶ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ βιοτικοῦ των ἐπιπέδου. Δὲν γίνεταί, βεβαίως, λόγος περὶ προσπάθειας ἐπαναφορᾶς τῶν πραγμάτων εἰς τὴν πρὸ τοῦ 1914 ἐιδυλλιακὴν κατάστασιν. Ἀναζητεῖται σύστημα δυνάμενον νὰ προωθήσῃ τὴν οὐσιαστικὴν οἰκονομικὴν συνεργασίαν μεταξὺ τῶν διαφόρων χωρῶν, ἐντὸς τῶν πλαισίων τὰ ὁποία ἐδημιούργησεν ἡ σύγχρονος πολιτικὴ καὶ τεχνικὴ ἐξέλιξις.

Ποῖα εἶναι αἱ θεμελιώδεις βάσεις τῶν σημερινῶν σχετικῶν συζητήσεων;

Ἀπὸ πολιτικῆς πλευρᾶς, ἡ ἀντίθεσις μεταξὺ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν καὶ τῆς Σοβιετικῆς Ἐνωσης ἐδημιούργησε δύο κέντρα βάρους καὶ ὀξείαν διάστασιν μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως. Ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτάς ἐτέθη ὅξυ τὸ πρόβλημα: Τί θὰ γίνῃ ἡ Εὐρώπη;

Ἀντιθέτως πρὸς ὅ, τι συνέβη μετὰ τὸν πρῶτον παγκόσμιον πόλεμον, ἡ Ἀμερικὴ, ἐγκαταλείψασα τὸ δόγμα τοῦ Μονρόε, ἀνέλαβεν ἐνεργὸν ἀνάμειξιν εἰς τὰ εὐρωπαϊκὰ πράγματα, παρασχούσα βοήθειαν εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ τὸ Σχέδιον Μάρσαλ. Αἱ χώραι τῆς Εὐρώπης ἀνέλαβον τὴν ὑποχρέωσιν νὰ προβοῦν εἰς τὴν ἀνόρθωσιν τῆς οἰκονομίας των ἐπὶ κοινῇ μεταξὺ των βάσει, πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον ἰδρύθη ὄργανον συντονισμοῦ, ἡ Ὁργάνωσις Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, αἱ περιστάσεις ἔθεσαν τὰς βάσεις τῆς οἰκονομικῆς συνεργασίας μεταξὺ τῶν διαφόρων δυτικῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν.

Ἡ Ὁργάνωσις Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας ἐδημιούργησε διαφόρους ἄλλους ὁργανισμοὺς, σκοπὸν ἔχοντας νὰ διευκολύνουν τὴν συνεργασίαν ταύτην, ὡς εἶναι ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐνὼσις Πληρωμῶν κλπ., παραλλήλως δὲ, μεταξὺ ἄλλων, ἰδρύθησαν τὸ Εὐρωπαϊκὸν Συμβούλιον καὶ τὸ Συμβούλιον τῶν Ὑπουργῶν τῶν Κρατῶν-Μελῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος Ἀνθρακὸς καὶ Χάλυβος, ὡς καὶ ἡ Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ διὰ τὴν Εὐρώπην, ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ Ο.Η.Ε., σκοπὸς τῆς ὁποίας ἦτο ἡ ἐπίλυσις διαφόρων εὐρωπαϊκῶν θεμάτων.

Οἱ ὁπαδοὶ τῆς δυτικο-εὐρωπαϊκῆς οἰκονομικῆς ένσωματώσεως ἔχουν ν' ἀντιμετωπίσουν πολλὰς δυσχερείας καὶ ἀντι-

(Συνέχεια εἰς τὴν σελίδα 42, στήλην 1ην)

Η " ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΙΣ,, ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

(Συνέχεια από την σελίδα 33)

δράσεις, προερχομένας ἐκ διαφόρων πλευρῶν. Ἡ κυρία ἀντίδρασις προέρχεται ἀπὸ τοὺς τομεῖς ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἐπροστατεύοντο ἰδιαιτέρως ἀπὸ τὰ μέτρα τῆς ἐμπορικῆς πολιτικῆς τῶν διαφόρων κρατῶν. Πέραν τούτου, εἰς τὰς καλῶς ὀργανωμένας οἰκονομικῶς χώρας ὑφίσταται ἓνα διάχυτον αἰσθημα φοβίας διὰ κάθε νέον βῆμα καὶ μάλιστα τοιαύτης σπουδαιότητος. Εἶναι ἡ φοβία ποὺ ἐνυπάρχει εἰς τὸ πλεῖστον τῶν ἀνθρώπων διὰ κάθε τι τὸ νέον, πολὺ δὲ περισσότερον αὕτη ὑφίσταται εἰς τὰς εὐημεροῦσας χώρας, ὅπου πολλοὶ φοβοῦνται μήπως ἡ ἐνσωμάτωσις αὕτη ἀποβῇ εἰς βάρος τοῦ ἤδη ὑψηλοῦ βιοτικοῦ των ἐπιπέδου καὶ εἰς ὄφελος τῶν ὀλιγώτερον οἰκονομικῶς ἀνεπτυγμένων χωρῶν. Εἶναι ὅμως φανερόν ὅτι οἱ φόβοι αὗτοι δὲν εἶναι δικαιολογημένοι καὶ προέρχονται κυρίως ἀπὸ ἄγνοιαν τῶν πλαισίων ἐντὸς τῶν ὁποίων κινεῖται ἡ προσπάθεια διὰ τὴν ἐνσωμάτωσιν, διότι ἤδη ἐδώσαμεν τὴν ἐξήγησιν τοῦ ὅρου τούτου.

Σημαντικὸν ἐπίσης ἐμπόδιον διὰ τὴν ἐνσωμάτωσιν ταύτην εἶναι λόγοι πολιτικῆς φύσεως καὶ ἀνταγωνισμοῦ μεταξὺ διαφόρων χωρῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Οὕτω, οἱ ὁπαδοὶ τῆς οἰκονομικῆς αὐτῆς συνεργασίας ἔχουν νὰ παλαίσουν ἐναντίον ὅλων αὐτῶν τῶν ἀντιδράσεων τῶν ὀφειλομένων εἰς λόγους πολιτικούς, οἰκονομικούς καὶ ψυχολογικούς. Πάντως, ἡ κίνησις αὕτη γίνεται ὁσημέραι ἐντονωτέρα. Παριστάμεθα σήμερον μάρτυρες μιᾶς λαμπρᾶς προσπάθειας ἀποσκοπούσης εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς οἰκονομίας ἀπὸ τὰ διάφορα ἐμπόδια, τὰ ὅποια δεσμεύουν τὰς κινήσεις τῆς καὶ εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἐλευθερίας τῆς ἐπὶ διεθνoῦς ἐπιπέδου. Βασικὸς σκοπὸς εἶναι ἡ δημιουργία κοινῆς δυτικο-εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς, δηλαδὴ εὐρείας κοινότητος ἀνταλλαγῶν καὶ πληρωμῶν, περιλαμβανούσης ὅλας τὰς χώρας τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης.

Αἱ μέχρι τοῦδε ἐπιτεύξεις εἰς τὸν τομέα αὐτὸν πιθανόν νὰ μὴ εἶναι μεγάλαι, ἀποτελοῦν ὅμως ἰσχυρὰς βάσεις διὰ τὸ μέλλον. Σημαντικὸν δὲ εἶναι τοῦτο: "Ὅτι, παρ' ὅλας τὰς δυσχερείας, ἡ ὁδὸς πρὸς τὴν οἰκονομικὴν ἐνσωμάτωσιν ἀκολουθεῖται μὲ ἐπιμονὴν καὶ ὑπομονήν. Καθημερινῶς ἀντιλαμβανόμεθα σαφέστερον, καθημερινῶς δὲ πληθύνονται οἱ ἄνθρωποι οἱ ὅποιοι τὸ